

Αριθμός 1333/2019

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Δ'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 16 Οκτωβρίου 2018, με την εξής σύνθεση: Μ. Καραμανώφ, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Δ' Τμήματος, Κ. Πισπιρίγκος, Β. Κίντζιου, Σύμβουλοι, Ευστ. Σκούρα, Κ. Σκούρα, Πάρεδροι, Γραμματέας ή Ι. Παπαχαραλάμπους.

Για να δικάσει την από 10 Οκτωβρίου 2014 αίτηση:

της εταιρείας με την επωνυμία GLB GmbH, που εδρεύει στην Αυστρία (Fuchselbachstrasse 7, 4060/A, Leonding), η οποία παρέστη με τον δικηγόρο Εμμανουήλ Μπεντενιώτη (Α.Μ. 7383), που τον διόρισε με πληρεξούσιο,

κατά της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.), που εδρεύει στην Αθήνα, η οποία παρέστη με τον δικηγόρο Διονύσιο Πρωτοπαπά (Α.Μ. 16505), που τον διόρισε με απόφαση του Προέδρου της.

και κατά της παρεμβαίνουσας ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Οργανισμός Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου Α.Ε.», που εδρεύει στην Αθήνα (Λεωφόρος Αθηνών 112), η οποία παρέστη με τον δικηγόρο Γεώργιο Γεραπετρίτη (Α.Μ. 2136 Δ. Σ. Πειραιώς), που τον διόρισε με πληρεξούσιο.

Με την αίτηση αυτή η αιτούσα εταιρεία επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 105/2/16.5.2014 (ΦΕΚ Β' 1330/26.5.2014) απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως της εισηγήτριας, Παρέδρου Κ. Σκούρα.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο της αιτούσας εταιρείας, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους

λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, τον πληρεξούσιο της καθ' ής Επιτροπής και τον πληρεξούσιο της παρεμβαίνουσας εταιρείας, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αιθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέψη κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (1362121, 3964433/2014 ειδικά έντυπα παραβόλου).

2. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση ζητείται η ακύρωση της 105/2/16.5.2014 απόφασης της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.) υπό τον τίτλο «Ρύθμιση θεμάτων διεξαγωγής και ελέγχου παιγνίων στοιχημάτων προκαθορισμένης απόδοσης που προσφέρονται από την Ο.Π.Α.Π. ΑΕ μέσω του διαδικτύου» (Β' 1330/26.5.2014).

3. Επειδή, η εταιρεία «Οργανισμός Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου Α.Ε.» (Ο.Π.Α.Π. Α.Ε.) με έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς ασκεί την από 9.10.2018 παρέμβαση υπέρ του κύρους της προσβαλλόμενης απόφασης, η οποία εκδόθηκε κατόπιν πρότασης της Ο.Π.Α.Π. ΑΕ και ρυθμίζει την διεξαγωγή και τον έλεγχο τυχερών παιγνίων που προσφέρει η εταιρεία αυτή.

4. Επειδή, ο Α.Ν. 258/1936 «Περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και κωδικοποίησεως των περί τυχηρών και μη παιγνίων διατάξεων» (Α' 462) όριζε στο άρθρο 10 ότι: «Τα τυχηρά παιγνία απαγορεύονται καθ' άπασαν την Ελληνικήν Επικράτειαν, της απαγορεύσεως ταύτης μη εχούσης εφαρμογήν επί της περιπτώσεως του νόμου 3717 ως και επί της περιπτώσεως του εδαφίου β' της παραγράφου 2 του άρθρου 11 του παρόντος». Η διάταξη αυτή κωδικοποιήθηκε εν συνεχείᾳ στο άρθρο 4 του Β.Δ. 29/1971 «Περί κωδικοποιήσεως εις ενιαίον

λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, τον πληρεξούσιο της καθ' ἡς Επιτροπής και τον πληρεξούσιο της παρεμβαίνουσας εταιρείας, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνέδριαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αιθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (1362121, 3964433/2014 ειδικά έντυπα παραβόλου).

2. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση ζητείται η ακύρωση της 105/2/16.5.2014 απόφασης της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.) υπό τον τίτλο «Ρύθμιση θεμάτων διεξαγωγής και ελέγχου παιγνίων στοιχημάτων προκαθορισμένης απόδοσης που προσφέρονται από την Ο.Π.Α.Π. ΑΕ μέσω του διαδικτύου» (Β' 1330/26.5.2014).

3. Επειδή, η εταιρεία «Οργανισμός Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου Α.Ε.» (Ο.Π.Α.Π. Α.Ε.) με έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς ασκεί την από 9.10.2018 παρέμβαση υπέρ του κύρους της προσβαλλόμενης απόφασης, η οποία εκδόθηκε κατόπιν πρότασης της Ο.Π.Α.Π. ΑΕ και ρυθμίζει την διεξαγωγή και τον έλεγχο τυχερών παιγνίων που προσφέρει η εταιρεία αυτή.

4. Επειδή, ο Α.Ν. 258/1936 «Περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και κωδικοποιήσεως των περί τυχηρών και μη παιγνίων διατάξεων» (Α' 462) όριζε στο άρθρο 10 ότι: «Τα τυχηρά παιγνία απαγορεύονται καθ' ἀπασαν την Ελληνικήν Επικράτειαν, της απαγορεύσεως ταύτης μη εχούσης εφαρμογήν επί της περιπτώσεως του νόμου 3717 ως και επί της περιπτώσεως του εδαφίου β' της παραγράφου 2 του άρθρου 11 του παρόντος». Η διάταξη αυτή κωδικοποιήθηκε εν συνεχείᾳ στο άρθρο 4 του Β.Δ. 29/1971 «Περί κωδικοποιήσεως εις ενιαίον

αναλαμβάνει την οργάνωσιν και λειτουργίαν του δελτίου προγνωστικών επί των ποδοσφαιρικών αγώνων. 3. ...» και, στο άρθρο 6, ότι: «1. Ο Οργανισμός θέλει παρακρατεί εκ των ακαθαρίστων εισπράξεων αυτού τα εξής ποσοστά: ... 2. Ο Οργανισμός θέλει ομοίως παρακρατεί εκ των ακαθαρίστων εισπράξεών του άπαντα ανεξαιρέτως τα έξοδα διοικήσεως και λειτουργίας του ... 3. Το απομένον υπόλοιπον ποσόν ... εισαγόμενον εις τον προϋπολογισμόν του Κράτους, αποτελεί έσοδον της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού. 4. ...». Περαιτέρω, με το άρθρο 2 του Ν.2433/1996 (Α' 180) ορίσθηκε ότι: «1. Με προεδρικό διάταγμα, ... επιτρέπεται η έκδοση δελτίου στοιχημάτων προκαθορισμένης ή μη απόδοσης στα πάσης φύσεως ατομικά ή ομαδικά παιχνίδια, όπως και σε γεγονότα η φύση των οποίων προσφέρεται για διεξαγωγή στοιχήματος. ... Διαχειριστής του δελτίου ορίζεται ο Οργανισμός Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου (Ο.Π.Α.Π.). ... 2. Όποιος χωρίς δικαίωμα διεξάγει δημόσια ή σε ευρύ κύκλο προσώπων στοίχημα ... τιμωρείται με πτοινή φυλάκισης ...». Κατ' εφαρμογή της εξουσιοδότησης αυτής εκδόθηκε το Π.Δ. 250/1997 (Α' 181) υπό τον τίτλο «Διαχείριση, Οργάνωση, Λειτουργία και Διάθεση των εσόδων του Δελτίου Στοιχημάτων Προκαθορισμένης ή μη Απόδοσης», με το άρθρο 1 του οποίου ορίσθηκε ότι το δικαίωμα διαχείρισης των στοιχημάτων προκαθορισμένης ή μη απόδοσης ανήκει κατ' αποκλειστικότητα στο Ελληνικό Δημόσιο και ασκείται μέσω του Ο.Π.Α.Π. Εξάλλου, στο άρθρο 2 του εκδοθέντος κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 2 παρ.1 του ν.2414/1996 (Α' 135) και καταργηθέντος με την παρ. 21 του άρθρου 24 του ν. 4141/2013 (Α' 81) ΠΔ 228/1999 (Α' 193) με τίτλο «Μετατροπή του Οργανισμού Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου (ΟΠΑΠ) σε Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.)» ορίζοταν ότι: «1. Σκοπός της εταιρείας είναι: α) Η οργάνωση, η λειτουργία και η διεξαγωγή από την εταιρεία ή σε συνεργασία με τρίτους των παιχνιδιών ΠΡΟΠΟ, ΛΟΤΤΟ, ΠΡΟΤΟ, ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ, ΤΖΟΚΕΡ, ΜΠΙΝΓΚΟ, KINO, ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΛΑΧΕΙΟ, ΑΡΙΘΜΟ ΛΑΧΕΙΩΝ, ΛΑΧΕΙΩΝ -ΠΑΙΓΝΙΩΝ, καθώς, και κάθε

άλλου τυχερού παιχνιδιού που στο μέλλον ήθελε αποφασίσει το Δ.Σ. σε ολόκληρη τη χώρα και εκτός αυτής για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και η έκδοση δελτίου "ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΗΣ Ή ΜΗ ΑΠΟΔΟΣΗΣ" στα πάσης φύσεως ατομικά ή ομαδικά παιχνίδια όπως και γεγονότων η φύση των οποίων προσφέρεται για διεξαγωγή στοιχήματος ή και άλλων παιχνιδιών (αμιγή, μεικτά, παιχνίδια γνώσεων) που κρίνει αναγκαία και απαραίτητη τη διοργάνωση και διεξαγωγή τους, ... β) Η διαχείριση των ανωτέρω παιχνιδιών, αλλά και δισων πρόκειται να διεξαχθούν στο μέλλον, ασκείται κατ' αποκλειστικότητα από την εταιρεία Ο.Π.Α.Π. Α.Ε. για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου. γ) ...». Ακολούθως, με το άρθρο 27 παρ.2 του Ν.2843/2000 (Α' 219) ορίσθηκε ότι: «α. Με σύμβαση, που συνάπτεται μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, ... και του Ο.Π.Α.Π., παραχωρείται για χρονικό διάστημα είκοσι (20) ετών το αποκλειστικό δικαίωμα της διεξαγωγής, διαχείρισης, οργάνωσης και λειτουργίας από τον Ο.Π.Α.Π. των παιγνιδιών που διεξάγονται σήμερα από αυτόν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, καθώς και των παιγνιδιών "ΜΠΙΝΓΚΟ ΛΟΤΤΟ", "KINO", "ΑΡΙΘΜΟΛΑΧΕΙΟ 5 από 35", "ΣΟΥΠΕΡ 3" και "ΣΟΥΠΕΡ 4", όπως αυτά, με τους τυχόν ειδικότερους διακριτικούς τους τίτλους, θα ορισθούν στους προβλεπόμενους στην παράγραφο 2β του παρόντος άρθρου κανονισμούς. β. Με απόφαση του Δ.Σ. του Ο.Π.Α.Π. που εγκρίνεται από τους Υπουργούς Οικονομικών και Πολιτισμού, αρμόδιου για θέματα αθλητισμού, εκδίδεται Κανονισμός Διεξαγωγής για κάθε παιγνίδι του Ο.Π.Α.Π., με τον οποίο ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το αντικείμενο των παιγνιδιών, την εν γένει οργάνωση και λειτουργία τους, τους οικονομικούς όρους διεξαγωγής των παιγνιδιών ... Μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης των παραπάνω κανονισμών, τα παιγνίδια του Ο.Π.Α.Π. διεξάγονται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες. γ. Στη σύμβαση της παραγράφου 2α ορίζονται οι όροι άσκησης από τον Ο.Π.Α.Π. και της τυχόν ανανέωσης του δικαιώματος που προβλέπεται

στην παράγραφο αυτή, το αντάλλαγμα για την παραχώρηση του δικαιώματος αυτού, ο τρόπος καταβολής του, οι ειδικότερες υποχρεώσεις του Ο.Π.Α.Π. και, ιδιαίτερα, οι σχετικές με τις αρχές της διαφάνειας των ακολουθούμενων διαδικασιών διεξαγωγής των παιγνιδιών και της προστασίας της κοινωνικής τάξεως και των παικτών, οι λόγοι και η διαδικασία ανάκλησης του δικαιώματος, οι κυρώσεις ή άλλες συνέπειες σε βάρος του δικαιούχου, ο τρόπος επίλυσης των διαφορών και ρυθμίζεται κάθε σχετικό με το παρεχόμενο δικαίωμα θέμα. ....». Περαιτέρω, στην παρ. 9 του αυτού άρθρου 27 ορίζεται ότι: «α. Σε περίπτωση που επιτραπεί από το νόμο η διεξαγωγή οποιουδήποτε νέου παιγνιδιού, εκτός από τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2α, συγκροτείται, ... ειδική Επιτροπή με έργο τη διαμόρφωση των όρων και προϋποθέσεων και του καθορισμού του ανταλλάγματος για την παραχώρηση διεξαγωγής του παιγνιδιού στον Ο.Π.Α.Π.. Ο Ο.Π.Α.Π., ... δικαιούται να αναλάβει τη διεξαγωγή και τη διαχείριση, οργάνωση και λειτουργία του παιγνιδιού, εφόσον δηλώσει τούτο ρητά μέσα στην τασσόμενη από το Δημόσιο προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τεσσάρων (4) μηνών. Εάν ο Ο.Π.Α.Π. αρνηθεί να αναλάβει τη διεξαγωγή του παιγνιδιού ή παρέλθει η παραπάνω προθεσμία, το Δημόσιο μπορεί να αναλάβει το ίδιο τη διεξαγωγή του. Εάν η διεξαγωγή του συγκεκριμένου παιγνιδιού επιτραπεί να ανατεθεί σε τρίτο, το αντάλλαγμα δεν μπορεί να είναι κατώτερο από αυτό που προτάθηκε στον Ο.Π.Α.Π.. Ειδικά για κάθε μελλοντικό παιγνίδι που αφορά αθλητικά γεγονότα, η διεξαγωγή τους μπορεί να γίνει αποκλειστικά και μόνο από τον Ο.Π.Α.Π.. β. ... γ. Το υπέρ του Ο.Π.Α.Π. δικαιώμα της παραγράφου αυτής θα ισχύει για τα είκοσι (20) έτη από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου». Δυνάμει της προπαρατεθείσας παρ.2 του άρθρου 27 του ν. 2843/2000 υπογράφηκε μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ο.Π.Α.Π. ΑΕ η από 15.12.2000 Σύμβαση περί παραχώρησης προς την Ο.Π.Α.Π. ΑΕ του αποκλειστικού δικαιώματος της παραγράφου 2 του άρθρου 27 του ν. 2843/2000 έναντι ανταλλάγματος.

Ορίζεται δε στο άρθρο 3 της σύμβασης ότι: «Το αποκλειστικό δικαίωμα που αναφέρεται στο προοίμιο της σύμβασης και που ασκείται με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο ή μέσο παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία παραχωρείται ... για χρονικό διάστημα είκοσι (20) ετών, δηση και η διάρκεια της Σύμβασης, το οποίο λήγει την 12η Οκτωβρίου έτους 2020. ...». Περαιτέρω, με το άρθρο 36 παρ.2 του ν.3057/2002 (Α' 239) προστέθηκε νέα παράγραφος 10 στο άρθρο 27, κατά τις διατάξεις της οποίας παραχωρείται στην Ο.Π.Α.Π. ΑΕ το αποκλειστικό δικαίωμα διεξαγωγής, διαχείρισης, οργάνωσης και λειτουργίας του παιχνιδιού Προγνωστικά Αγώνων Μπάσκετ, στα τελευταία δε εδάφια της παραγράφου αυτής ορίζεται ότι: «Η διεξαγωγή, οργάνωση και λειτουργία όλων των παιχνιδιών της ΟΠΑΠ ΑΕ είναι δυνατή και χωρίς την έκδοση δελτίου. Ο προσφορότερος τρόπος και το προσφορότερο μέσο διεξαγωγής, οργάνωσης και λειτουργίας, ορίζονται για το σκοπό αυτό στους κανονισμούς των παιχνιδιών». Τέλος, με το άρθρο 24 παρ. 8 του ν. 4141/2013 (Α' 81) αντικαταστάθηκε η περίπτωση β της παραγράφου 2 του άρθρου 27, στην οποία πλέον ορίζεται ότι: «Στα παιγνία που ρυθμίζονται με τον Κανονισμό Διεξαγωγής και Ελέγχου Παιγνίων της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 4002/2011, συμπεριλαμβάνονται και τα παιγνία που οργανώνει και διεξάγει η ΟΠΑΠ Α.Ε.. Για τη ρύθμιση ή την τροποποίηση της ρύθμισης των σχετικών θεμάτων η ΟΠΑΠ Α.Ε. υποβάλλει σχετική πρόταση στην Ε.Ε.Ε.Π.. ...».

6. Επειδή, ο ν. 3037/2002 («Απαγόρευση παιγνίων», Α' 174) αφού ορίζε στο άρθρο 1 πέντε κατηγορίες παιγνίων (α. Μηχανικά διεξαγόμενο παιγνίο, β. Ηλεκτρικά διεξαγόμενο παιγνίο γ. Ηλεκτρομηχανικά διεξαγόμενο παιγνίο, δ. Ηλεκτρονικά διεξαγόμενο παιγνίο και ε. Ψυχαγωγικό τεχνικό παιγνίο), προέβλεπε στο άρθρο 2 τα ακόλουθα: «1. Απαγορεύεται η διεξαγωγή των υπό στοιχεία β. γ και δ του άρθρου 1 παιγνίων περιλαμβανομένων και των υπολογιστών σε δημόσια γενικά κέντρα όπως ξενοδοχεία, καφενεία, αίθουσες αναγνωρισμένων

σωματείων κάθε φύσης, και σε κάθε άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό χώρο. Επίσης απαγορεύεται η εγκατάσταση των παιγνίων αυτών. 2. Στα μηχανικά διεξαγόμενα παιγνια επιτρέπεται μόνο η διενέργεια ψυχαγωγικών τεχνικών παιγνίων όπως ορίζονται στο προηγούμενο άρθρο. Στα παιγνια αυτά δεν επιτρέπεται να συνομολογηθεί στοιχήμα μεταξύ οποιωνδήποτε προσώπων ή να αποδοθεί οποιασδήποτε μορφής οικονομικό όφελος στον παίκτη. Η συνομολόγηση στοιχήματος ή η απόδοση οικονομικού οφέλους στον παίκτη επιφέρει τις συνέπειες των άρθρων 4 και 5». Σύμφωνα με το άρθρο 3 εδ. α' και β' του νόμου «Δεν εμπίπτει στην απαγόρευση που ορίζεται στο άρθρο 2 η εγκατάσταση και λειτουργία ηλεκτρονικών υπολογιστών σε καταστήματα που λειτουργούν ως επιχειρήσεις προσφοράς υπηρεσιών διαδικτύου. Η διενέργεια, όμως, παιγνίου με τους υπολογιστές αυτούς, ανεξάρτητα από τον τρόπο διενέργειάς του, απαγορεύεται. ...». Το άρθρο 4 παρ. 1 του νόμου προέβλεπε παινικές κυρώσεις σε βάρος όσων εκμεταλλεύονται ή διευθύνουν κέντρα ή άλλους χώρους του άρθρου 2 παρ. 1, στα οποία διενεργούνται ή εγκαθίστανται απαγορευμένα παιγνια, το δε άρθρο 5 παρ. 1 προέβλεπε την επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Οι διατάξεις αυτές καταργήθηκαν με το άρθρο 54 παρ.16 του ν. 4002/2011 (Α' 180), αλλά με την απόφαση ΣτΕ 2144/2009 (επτ.) είχε ήδη κριθεί, κατόπιν σχετικής κρίσης του ΔΕΕ (απόφαση της 26.10.2006, C-65/05, Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, σκέψεις 22 έως 30 και 50, 53, 54) ότι η προβλεπόμενη από το ν. 3037/2002 γενική απαγόρευση της εγκατάστασης και διενέργειας ηλεκτρικών, ηλεκτρομηχανικών και ηλεκτρονικών παιγνίων, συμπεριλαμβανομένων των υπολογιστών, σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους εκτός των καζίνο συνιστούσε περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων και της ελευθερίας παροχής υπηρεσιών κατά την έννοια της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Επίσης, είχε κριθεί ότι η επίμαχη απόλυτη απαγόρευση της εγκατάστασης και διενέργειας παιγνίων

συνιστούσε μέτρο δυσανάλογο προς τους επιδιωκομένους, με την επιβολή του, σκοπούς γενικού συμφέροντος, διότι δεν προέκυπτε ότι, πριν από τη θέσπιση της καθολικής απαγόρευσης με το ν. 3037/2002, είχαν τεθεί σε εφαρμογή άλλα, λιγότερο περιοριστικά για την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, τα οποία θα ήσαν πρόσφορα για την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκονται. Περαιτέρω, με το άρθρο 16 του ν. 3229/2004 (Α' 38) συστήθηκε διοικητική αρχή υπαγόμενη στην εποπτεία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, με την επωνυμία «Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών», με έδρα την Αθήνα και σκοπό την εποπτεία των τυχερών παιχνιδιών. Σύμφωνα δε με το άρθρο 17 του ιδίου νόμου, η Επιτροπή αυτή ήταν αρμόδια, εκτός των άλλων, για την παρακολούθηση και τον έλεγχο της διεξαγωγής κάθε τυχερού παιχνιδιού που διεξαγόταν ύστερα από άδεια χορηγούμενη από την αρμόδια κατά περίπτωση αρχή, καθώς και για τον έλεγχο της μη διεξαγωγής τυχερών παιχνιδιών μέσω διαδικτύου, περίπτωση που απαλείφθηκε με το άρθρο 54 παρ. 7 Ν. 4002/2011 (βλ. κατωτέρω σκ. 7).

7. Επειδή, ο Ν. 4002/2011 (Α' 180/22.8.2011) στο κεφάλαιο Η^η υπό τον τίτλο «Ρύθμιση της αγοράς παιγνίων» περιέλαβε διατάξεις, με τις οποίες ρυθμίζεται η αγορά και η εποπτεία των τυχερών παιγνίων. Όπως αναφέρει η σχετική αιτιολογική έκθεση «Η αγορά τυχερών παιγνίων δεν αποτελεί ούτε συνήθη εμπορική δραστηριότητα, ούτε συνήθη μορφή παροχής υπηρεσιών. Για το λόγο αυτό πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο αυστηρής νομοθετικής πλαισίωσης προκειμένου να διαφυλαχθούν ουσιώδεις όροι δημοσίου συμφέροντος και δημοσίας τάξεως καθώς και η ασφάλεια και η προστασία των πολιτών. Σκοπός του παρόντος κεφαλαίου είναι, επομένως, η δημιουργία κατάλληλων ρυθμιστικών, εποπτικών και ελεγκτικών μηχανισμών ώστε α) να διασφαλιστεί η διαφάνεια και η φερεγγυότητα της διεξαγωγής των παιγνίων και της στοιχηματικής δραστηριότητας, β) να διατηρηθεί σε ανεκτά επίπεδα η συμμετοχή των

πολιτών στα τυχερά παιγνία και να αποτραπεί η εκ μέρους τους υπέρμετρη σπατάλη χρημάτων, γ) να διασφαλιστεί ότι τα επιτρεπόμενα ψυχαγωγικά-τεχνικά παιγνία, τα τυχερά παιγνία με παιγνιομηχανήματα, τα παιγνία και στοιχήματα μέσω του διαδικτύου οργανώνονται και διεξάγονται σύμφωνα με το νόμο, σύμφωνα με τους κανόνες του υπεύθυνου παιχνιδιού, και δεν εκτρέπονται προς παράνομη εκμετάλλευση και αισχροκέρδεια, δ) να προστατευθούν οι καταναλωτές των σχετικών υπηρεσιών, ιδιαίτερα δε οι ανήλικοι και άλλες ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού από τον εθισμό που μπορεί να υποστούν, ε) να αποτραπεί η μετατροπή των ψυχαγωγικών-τεχνικών παιγνίων σε παράνομα τυχερά παιγνία, και στ) να κατευθυνθεί η στοιχηματική δραστηριότητα σε νόμιμους και ελέγχιμους παρόχους, ώστε να περιοριστεί και προσπτικά να εξαλειφθεί ο παράνομος στοιχηματισμός και τα ποινικά αδικήματα που υποθάλπει (απάτη, φοροδιαφυγή, νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές πράξεις, κλπ). ... Με το παρόν κεφάλαιο ρυθμίζονται παράμετροι και διαδικασίες που διέπουν τα παιγνία και στοιχήματα πάστις φύσεως που διενεργούνται είτε με παιγνιομηχανήματα είτε μέσω του διαδικτύου με τελικό στόχο να μεταφερθεί στο πεδίο ελεγχόμενης νομιμότητας μια δραστηριότητα που ασκείται, έτσι κι αλλιώς, ανεξέλεγκτη παράνομα, προς όφελος των πολιτών, της κοινωνίας γενικότερα και του κράτους. ...». Ο νόμος αυτός, όπως τροποποιήθηκε διαδοχικά με το άρθρο 52 του ν. 4021/2011 (Α' 218), το άρθρο 7 του ν. 4038/2012 (Α' 14), με διατάξεις του ν. 4141/2013 (Α' 81), με το άρθρο 74 του ν. 4170/2013 (Α' 163), με διατάξεις του ν. 4223/2013 (Α' 287) και με το άρθρο 173 του ν. 4261/2014 (Α' 107) και ισχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, στο άρθρο 26 παρ. 1 όριζε ότι οι διατάξεις του νόμου είχαν εφαρμογή στα τεχνικά - ψυχαγωγικά παιγνία και στα τυχερά παιγνία, που διενεργούνται με παιγνιομηχανήματα ή μέσω του διαδικτύου, ενώ, σύμφωνα με την παρ. 2 του ιδίου άρθρου, δεν είχαν εφαρμογή πλην των διατάξεων που αναφέρονται στην Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.),

στα τυχερά παιγνια, για τα οποία είχε ήδη χορηγηθεί άδεια στα καζίνο και στις εταιρείες Ο.Π.Α.Π. Α.Ε. και Ο.Δ.Ι.Ε. Α.Ε., ως προς τα οποία εφαρμόζονται οι ειδικές γι' αυτά διατάξεις. Το άρθρο 27 έθετε τον γενικό κανόνα της προηγούμενης αδειοδότησης για τη διεξαγωγή και εκμετάλλευση παιγνίων με παιγνιομηχανήματα ή μέσω διαδικτύου, καθώς και της προηγούμενης πιστοποίησης των παιγνίων και των παιγνιομηχανημάτων. Το άρθρο 28 παρ. 1 όριζε ως αρμόδια αρχή για την έκδοση αδειών, τις πιστοποιήσεις, την εποπτεία και τον έλεγχο διεξαγωγής και εκμετάλλευσης παιγνίων με παιγνιομηχανήματα ή μέσω του διαδικτύου την Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Τυχερών Παιχνιδιών του άρθρου 16 του Ν. 3229/2004, η οποία μετονομάσθηκε σε «Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων» (Ε.Ε.Ε.Π.). Το άρθρο 29 του νόμου προέβλεπε τη θέσπιση, με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από εισήγηση της Ε.Ε.Ε.Π., του Κανονισμού Παιγνίων και απαριθμούσε ενδεικτικώς τα ρυθμιζόμενα με αυτόν αντικείμενα, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονταν, ιδίως, οι όροι των αδειών των παιγνίων, η εμπορική επικοινωνία των παιγνίων, τα της διαφημίσεως αυτών και ιδιαίτερα των τυχερών και οι κανόνες δεοντολογίας που πρέπει να διέπουν τις σχετικές δραστηριότητες (παρ. 3- 4). Περαιτέρω, στα άρθρα 45-49 του νόμου, ρυθμίζονταν ζητήματα σχετικά με τα τυχερά παιγνια και το στοίχημα μέσω διαδικτύου. Το άρθρο 45 όριζε ότι η διεξαγωγή στην Ελληνική Επικράτεια τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου (Internet) ανήκε στην αποκλειστική δικαιοδοσία του Δημοσίου που την ασκούσε μέσω ειδικά αδειοδοτημένων παρόχων, κατόπιν διενέργειας διεθνούς πλειοδοτικού διαγωνισμού που προκηρύσσεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Το άρθρο 46 καθόριζε τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό και το ελάχιστο περιεχόμενο της σχετικής προκηρύξεως, το άρθρο 47 καθόριζε τις υποχρεώσεις των κατόχων της άδειας, το άρθρο 48 θέσπιζε απαγορεύσεις που ίσχυαν για τη διαδικτυακή διεξαγωγή τυχερών παιγνίων και ρύθμιζε τα σχετικά με τον τρόπο πιστοποιήσεως της ηλικίας

των παικτών, ενώ το άρθρο 49 ρύθμιζε ζητήματα σχετικά με τη διακίνηση χρηματικών ποσών κατά τη διεξαγωγή του διαδικτυακού παιγνίου. Τέλος, στο άρθρο 50 παρ. 12 του νόμου αυτού ορίζοταν ότι εταιρείες παροχής υπηρεσιών στοιχημάτων και τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου, που είναι νόμιμα εγκατεστημένες σε κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού χώρου και κατέχουν σχετική νόμιμη άδεια λειτουργίας και παροχής τέτοιων υπηρεσιών, μπορούν να συνεχίσουν την παροχή υπηρεσιών στη μεταβατική περίοδο μέχρι την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού, που διέπουν το διαδικτυακό στοίχημα και τη χορήγηση των σχετικών αδειών, μόνον εφόσον υπαχθούν αμέσως και οικειοθελώς στο φορολογικό καθεστώς των άρθρων 45 έως 50 του νόμου αυτού, αναδρομικά στο πλαίσιο του άρθρου 78 παρ. 2 του Συντάγματος. Εξάλλου, με τις διατάξεις αυτές (δηλαδή, του άρθρου 50 παρ.12) χορηγήθηκε εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών, ώστε να ρυθμίσει κάθε σχετική λεπτομέρεια με κανονιστική πράξη και διευκρινίστηκε ότι η εφαρμογή της ρύθμισης αυτής δεν θίγει τη σχετική αποκλειστική δικαιοδοσία του Ελληνικού Δημοσίου, κατά τα προαναφερθέντα, ούτε προδικάζει την παροχή άδειας κατά το άρθρο 45. Κατ' εφαρμογή αυτής της εξουσιοδοτικής διατάξεως εκδόθηκε η απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ΠΟΔ1248/13.12.2011 (Β' 2854), στο άρθρο 1 της οποίας ορίζεται ότι οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών στοιχημάτων και τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου που είναι νόμιμα εγκατεστημένες σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού χώρου, οι οποίες κατέχουν σχετική νόμιμη άδεια λειτουργίας και παροχής τέτοιων υπηρεσιών και έχουν υποβάλει ή θα υποβάλουν έως και 31-12-2011 οικειοθελή αίτηση υπαγωγής στο φορολογικό καθεστώς της παρ. 12 του άρθρου 50 του ν. 4002/2011, λογίζεται ότι έχουν υπαχθεί στο μεταβατικό αυτό καθεστώς με την καταβολή των οφειλομένων, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των παραγράφων 5, 8 και 9 του άρθρου 50 του ανωτέρω νόμου, ποσών έως την ανωτέρω ημερομηνία.

8. Επειδή, με την 185/6.9.2011 απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποίησεων (Β' 2061/16.9.2011) μεταβιβάσθηκε και περιήλθε χωρίς αντάλλαγμα στο Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., μεταξύ άλλων, «το δικαίωμα του Δημοσίου για την επέκταση μέχρι 10 έτη από τη λήξη της, της από 15.12.2000 σύμβασης, που έχει συνάψει με την εταιρεία ΟΠΑΠ ΑΕ κατά τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 2843/2000». Κατόπιν αυτού, υπογράφηκαν: α) στις 4.11.2011, μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ο.Π.Α.Π. Α.Ε., η «Τροποποιητική πράξη της από 15.12.2000 Σύμβασης παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ο.Π.Α.Π. Α.Ε.» και β) στις 12.12.2011, μεταξύ του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. και της Ο.Π.Α.Π. Α.Ε., η «Πρόσθετη Πράξη στην από 15.12.2000 Σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ο.Π.Α.Π. Α.Ε.», με την οποία παρατάθηκε, έναντι ανταλλάγματος, για δέκα (10) έτη μετά τη λήξη της αρχικής συμβάσεως, στις 12.10.2020, και μέχρι τις 12.10.2030, η παραχώρηση του «αποκλειστικού δικαιώματος». Στο προοίμιο της από 12.12.2011 πρόσθετης πράξης αναφέρεται υπό σημείο Α ότι σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν. 2843/2000 παραχωρήθηκε στην Ο.Π.Α.Π. ΑΕ «το αποκλειστικό δικαίωμα της διεξαγωγής, διαχείρισης, οργάνωσης και λειτουργίας με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο των παιχνιδιών ΤΖΟΚΕΡ, ΛΟΤΤΟ, ΠΡΟΤΟ, ΠΡΟΠΟ, ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ ΑΡΙΘΜΟΛΑΧΕΙΟ 5 ΑΠΟ 35, ΚΙΝΟ, ΣΟΥΠΕΡ 3, ΣΟΥΠΕΡ 4, ΜΠΙΝΓΚΟ ΛΟΤΤΟ, ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΓΩΝΩΝ ΜΠΑΣΚΕΤ, ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΓΩΝΩΝ ΟΜΑΔΙΚΩΝ ΑΘΛΗΜΑΤΩΝ και ΣΤΟΙΧΗΜΑ (προκαθορισμένης ή μη απόδοσης)». Ορίζεται δε στην παράγραφο 2 της εν λόγω Πρόσθετης Πράξης, ότι «Το Αποκλειστικό Δικαίωμα ισχύει για όλα τα παιγνια που ρυθμίζονται με τη Σύμβαση, όπως ισχύει, όταν διεξάγονται επίγεια. Σε σχέση με τη διεξαγωγή τους στο διαδίκτυο, το Αποκλειστικό Δικαίωμα ισχύει μόνο για τα ακόλουθα δώδεκα (12) παιγνια 'ΤΖΟΚΕΡ', 'ΛΟΤΤΟ', 'ΠΡΟΤΟ', 'ΠΡΟΠΟ', 'ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ', 'ΑΡΙΘΜΟΛΑΧΕΙΟ 5 ΑΠΟ 35', 'ΚΙΝΟ', 'ΣΟΥΠΕΡ 3', 'ΣΟΥΠΕΡ 4', 'ΜΠΙΝΓΚΟ ΛΟΤΤΟ', 'ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΓΩΝΩΝ

ΜΠΑΣΚΕΤ' και 'ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΓΩΝΩΝ ΟΜΑΔΙΚΩΝ ΑΘΛΗΜΑΤΩΝ'.

9. Επειδή, κατ' επικληση, εκτός των άλλων, των διατάξεων του άρθρου 2 παρ.1 του ν. 2433/1996, του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 36 του ν. 3057/2002, των άρθρων 16 έως 23 του ν. 3229/2004, των άρθρων 25 έως 54 του ν. 4002/2011, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, και της από 15.12.2000 Σύμβασης του Ελληνικού Δημοσίου με την Ο.Π.Α.Π. ΑΕ, όπως αυτή ισχύει μετά την από 12.12.2011 Πρόσθετη Πράξη, εκδόθηκε η ήδη προσβαλλόμενη απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. με αντικείμενο τη ρύθμιση θεμάτων διεξαγωγής και ελέγχου παιγνίων στοιχημάτων προκαθορισμένης απόδοσης που προσφέρονται από την Ο.Π.Α.Π. ΑΕ μέσω του διαδικτύου. Στο άρθρο 1 παρ.1 της απόφασης αυτής προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής της ως ακολούθως: «Η απόφαση αυτή ρυθμίζει την προσφορά από την Ο.Π.Α.Π. Α.Ε. (στη συνέχεια «ο κάτοχος της άδειας») των παιγνίων στοιχημάτων προκαθορισμένης απόδοσης, που διεξάγει με βάση τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Ν. 2433/1996, τις διατάξεις του Π.Δ. 250/1997 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 27 του Ν. 2843/2000 και τις διατάξεις της κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσας κανονιστικής νομοθεσίας και μέσω του διαδικτύου. Η απόφαση αυτή ισχύει συμπληρωματικά της με αριθμό ΥΑ 37336/2008 (Β' 1590) κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού με τίτλο: «Έγκριση του "Κανονισμού Οργάνωσης, Λειτουργίας και Διεξαγωγής των παιχνιδίων στοιχημάτων προκαθορισμένης απόδοσης της Ο.Π.Α.Π. Α.Ε."», όπως τροποποιήθηκε με την ΥΑ 7209/2011 (Β' 390) όμοια της (στη συνέχεια «ο Κανονισμός») ...».

10. Επειδή, η αιτούσα εταιρεία με την υπό κρίση αίτηση προβάλλει ότι αποτελεί εταιρεία παροχής υπηρεσιών στοιχημάτων και τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου, νομίμως εγκατεστημένη στην Αυστρία, όπου κατέχει νόμιμη άδεια λειτουργίας και παροχής τέτοιων υπηρεσιών, καθώς και ότι αντίστοιχες υπηρεσίες παρέχει νομίμως και στην Ελλάδα,

αφού έχει υπαχθεί στο μεταβατικό καθεστώς του ν. 4002/2011. Προς απόδειξη των ισχυρισμών της προσκόμισε προαποδεικτικώς, εκτός των άλλων, το υπ' αρ. ΠΡΠ01924220217/22.2.2017 έγγραφο του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Αδειοδότησης και Συμμόρφωσης της Ε.Ε.Ε.Π., δηλαδή της αντιδίκου διοικητικής Αρχής, με θέμα «Βεβαίωση περί της νόμιμης δραστηριοποίησης στην Ελλάδα της GLB GmbH», στο οποίο αναφέρεται ότι η αιτούσα εταιρεία είναι κάτοχος αδείας οργάνωσης τυχερών παιγνίων, η οποία εκδόθηκε από την αρμόδια Αρχή της Εσθονίας, και ότι η εταιρεία αυτή μπορεί να δραστηριοποιείται στην Ελλάδα μέσω ιστοτόπων που πληρούν συγκεκριμένους όρους που μνημονεύει το εν λόγω έγγραφο. Επίσης, προσκόμισε το υπ' αρ. 4925/86/1.2.2012 έγγραφο του Γενικού Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με το οποίο η αιτούσα εταιρεία περιλαμβάνεται στον κατάλογο που συνέταξε η Δ.Ο.Υ. Μεγάλων Επιχειρήσεων με τις εταιρείες που υπήχθησαν στις διατάξεις της ΠΟΔ 1248/13.12.2011 περί παροχής υπηρεσιών τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου, καθώς και Δηλώσεις της αιτούσας προς τη φορολογική αρχή περί απόδοσης συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στα μικτά κέρδη στοιχημάτων και τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 50 του ν. 4002/2011, με πλέον πρόσφατη την από 12.9.2018 Δήλωση. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι η αιτούσα ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου, συνεπώς με έννομο συμφέρον ασκεί την κρινόμενη αίτηση, προκειμένου να αποτρέψει την άσκηση ανταγωνιστικής δραστηριότητας από την παρεμβαίνουσα εταιρεία (βλ. ΣτΕ 145/2017, 3963/2015 κ.α.), και να διασφαλίσει τη διατήρηση του αντικειμένου της σχετικής αγοράς υπηρεσιών μέχρι την χορήγηση αδειών για τη διεξαγωγή τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου κατ' εφαρμογή του ν. 4002/2011 (πρβ. ΣτΕ Ολ. 1162/2017, 1309/2017). Είναι δε απορρίπτει οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί της Ε.Ε.Ε.Π. και της

παρεμβαίνουσας εταιρείας Ο.Π.Α.Π. ΑΕ, διότι η προσβαλλόμενη πράξη, ανεξαρτήτως αν ρυθμίζει αμιγώς τεχνικά ζητήματα σχετικά με την διεξαγωγή συγκεκριμένων παιγνίων της Ο.Π.Α.Π. ΑΕ, πάντως ερείσεται στην παραδοχή ότι η Ο.Π.Α.Π. ΑΕ νομίμως παρέχει τις εν λόγω υπηρεσίες μέσω διαδικτύου και είναι κάτοχος σχετικής άδειας. Τυχόν δε πλημμέλεια του κανονιστικού πλαισίου, βάσει του οποίου παρέχει αντίστοιχες υπηρεσίες η αιτούσα εταιρεία, δεν αναφέρει το έννομο του συμφέροντος αυτής να επιδιώκει την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης (πρβ. ΣτΕ 1411/2016, 1719/2010, 2693/2009 Ο.Λ.).

11. Επειδή, στην ελληνική έννομη τάξη θεσπιζόταν παγίως απαγόρευση των τυχερών παιγνίων πλην περιοριστικώς προβλεπομένων εξαιρέσεων (βλ. άρθρο 10 Α.Ν. 258/1936, άρθρο 4 ΒΔ 29/1971, άρθρο 2 του ν. 2433/1996, άρθρο 8 παρ.10 του Ν. 2515/1997, όπως και άρθρα 2 παρ. 1 και 3 του ν. 3037/2002, τα οποία κρίθηκε ότι αντίκεινται στο ενωσιακό δίκαιο, βλ. ΣτΕ 2144/2009 επτ. σκ. 12, άρθρο 17 περ. α του ν. 3229/2004, άρθρο 27 παρ.2 του ν. 2843/2000). Στο πλαίσιο αυτών των εξαιρέσεων προβλέφθηκε εκ του νόμου η ίδρυση και λειτουργία του Ο.Π.Α.Π., στον οποίο ανατέθηκε για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου (πρβλ. ΣτΕ Ο.Λ.3168/2014 σκ.13) αρχικώς η οργάνωση και λειτουργία του δελτίου προγνωστικών επί των ποδοσφαιρικών αγώνων και, εν συνεχείᾳ, η έκδοση δελτίου στοιχημάτων προκαθορισμένης ή μη απόδοσης στα πάσης φύσεως ατομικά ή ομαδικά παιχνίδια, καθώς και το αποκλειστικό δικαίωμα της διεξαγωγής, διαχείρισης, οργάνωσης και λειτουργίας συγκεκριμένων παιγνίων, όπως αυτά καταγράφηκαν στην από 15.12.2000 Σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ο.Π.Α.Π. ΑΕ, βάσει της ισχύουσας μέχρι το χρόνο εκείνο νομοθεσίας. Εξάλλου, ο τομέας των τυχερών παιγνίων που προσφέρονται μέσω του διαδικτύου δεν είχε αποτελέσει αντικείμενο νομοθετικής ρυθμίσεως μέχρι τη θέσπιση του ν. 4001/2011, με τον οποίο χορηγήθηκε στο Ελληνικό Δημόσιο η αποκλειστική δικαιοδοσία διεξαγωγής στην ελληνική επικράτεια τυχερών

παιγνίων μέσω του διαδικτύου, την οποία ασκεί μέσω παρόχων, οι οποίοι αδειοδοτούνται κατόπιν ειδικής διαγωνιστικής διαδικασίας, που προβλέπει ο νόμος αυτός και η οποία δεν είχε διεξαχθεί κατά τον χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης. Η ειδική δε αυτή ρύθμιση είναι συμβατή με την ελευθερία εγκαταστάσεως και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, όπως οι αρχές αυτές κατοχυρώνονται στα άρθρα 49 και 56 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διότι τα προσβάσιμα μέσω του Διαδικτύου τυχερά παιγνια ενέχουν κινδύνους διαφορετικής φύσεως και σημαντικότερους σε σχέση προς τις παραδοσιακές αγορές των παιγνίων αυτών λόγω της έλλειψης άμεσης επαφής μεταξύ του καταναλωτή και του επιχειρηματικού φορέα, της ιδιαίτερης διευκόλυνσης και της διαρκούς δυνατότητας προσβάσεως των προσφερομένων μέσω διαδικτύου παιγνίων, καθώς και του τυχόν μεγάλου μεγέθους και της συχνότητας της προσφοράς αυτής, σε περιβάλλον, το οποίο χαρακτηρίζεται από απομόνωση του παίκτη, ανωνυμία και απουσία κοινωνικού ελέγχου (βλ. ΔΕΕ αποφάσεις της 8.9.2009, C-42/07, Liga Portuguesa de Futebol Profissional σκ.70, της 8.9.2010, C-46/08, Carmen Media Group Ltd σκ. 101-103). Συνεπώς, ο ν. 2843/2000 με τις διατάξεις του άρθρου 27 παρ. 2 προέβλεψε την παραχώρηση διά της σύναψης σχετικής συμβάσεως προς την Ο.Π.Α.Π. ΑΕ του αποκλειστικού δικαιώματος διεξαγωγής, διαχείρισης, οργάνωσης και λειτουργίας των συγκεκριμένων παιγνίων που προβλέπονται στο νόμο αυτό κατά τους παραδοσιακούς τρόπους διεξαγωγής των εν λόγω παιγνίων. Η πρόβλεψη δε ότι ο προσφορότερος τρόπος διεξαγωγής των παιγνίων, που οργανώνει η παρεμβαίνουσα, ορίζεται από τους κανονισμούς των παιγνίων, η οποία περιλαμβάνεται στην παρ.10 του εν λόγω άρθρου 27, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 36 παρ.2 του ν. 3057/2002, δεν θεσπίζει ρύθμιση της παροχής των επίμαχων υπηρεσιών μέσω του διαδικτύου, προκειμένου να επιτραπεί η άσκηση της εν λόγω δραστηριότητας. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο για τη ρήτρα του άρθρου 3 της από 15.12.2000 Συμβάσεως μεταξύ του

Ελληνικού Δημοσίου και της Ο.Π.Α.Π. ΑΕ, σύμφωνα με την οποία το παραχωρηθέν αποκλειστικό δικαίωμα ασκείται με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο, δεδομένου μάλιστα ότι η εν λόγω Σύμβαση συνήφθη πριν την έναρξη ισχύος του ν. 3057/2002. Περαιτέρω, η πρόνοια που διαλαμβάνει η από 12.12.2011 Πρόσθετη Πράξη μεταξύ της παρεμβαίνουσας και του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. στην παράγραφο 2 αυτής, σύμφωνα με την οποία στην παρεμβαίνουσα παραχωρείται το αποκλειστικό δικαίωμα διεξαγωγής δώδεκα παιγνίων και στο διαδίκτυο, αφού δεν ευρίσκει έρεισμα στις διατάξεις του άρθρου 27 παρ.2 του ν. 2843/2000, ή του ν. 4002/2011, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, δεν αποτελεί χορήγηση άδειας προς την παρεμβαίνουσα να παρέχει υπηρεσίες τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου, ανεξαρτήτως της ειδικότερης έννοιάς της και των τυχόν συνεπειών που επάγεται η παραβίασή της στις σχέσεις μεταξύ των συμβληθέντων μερών. Συνεπώς, η προσβαλλόμενη πράξη της Ε.Ε.Ε.Π., η οποία ρυθμίζει την προσφορά από την παρεμβαίνουσα Ο.Π.Α.Π. ΑΕ των παιγνίων στοιχημάτων προκαθορισμένης απόδοσης μέσω του διαδικτύου και ερείδεται επί της, εσφαλμένης κατά τα προεκτεθέντα, παραδοχής ότι η παρεμβαίνουσα είναι κάτοχος σχετικής αδείας, πρέπει να ακυρωθεί ως εκδοθείσα κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 27 παρ.2 του ν. 2843/2000 και των άρθρων 27 παρ. 1 και 45 παρ. 1 του ν. 4002/2011, κατά τον βασίμως προβαλλόμενο λόγο ακυρώσεως.

12. Επειδή, κατόπιν τούτων, καθίσταται αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών λόγων ακυρώσεως. Πρέπει δε να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση, να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη πράξη και να απορριφθεί η παρέμβαση.

Διά ταύτα

Δέχεται την αίτηση.

Ακυρώνει την 105/2/16.5.2014 απόφαση της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων.

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Οδηγία
νε/ε/19

Επιβάλλει εις βάρος της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων και της παρεμβαίνουσας συμμέτρως τη δικαστική δαπάνη της αιτούσας, η οποία ανέρχεται στο ποσό των εννιακοσίων είκοσι (920) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 29 Οκτωβρίου και 6 Νοεμβρίου 2018

Η Πρόεδρος του Δ' Τμήματος

Η Γραμματέας

Μ. Καραμανώφ

Μ. Καραμανώφ

I. Παπαχαράλαμπους

I. Παπαχαράλαμπους

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 19ης Ιουλίου 2019.

Η Πρόεδρος
του Α' Τμήματος Διακοπών

Σπ. Χρυσικοπούλου

Σπ. Χρυσικοπούλου

Η Γραμματέας

M. Τσαπαρδώνη

M. Τσαπαρδώνη

